

TÜRK SANAYİCİLERİ VE İŞADAMLARI DERNEĞİ

TÜSİAD

YÖNETİM KURULU BAŞKANI

ÜMİT BOYNER'İN

“BÖLGESEL GELİŞME VE İŞ DÜNYASININ ROLÜ”

TOPLANTISI

AÇILIŞ KONUŞMASI

**21 Eylül 2010, Salı
Sultan Sarayı, Elazığ**

TÜSİAD AVRUPA İŞ DÜNYASI KONFEDERASYONU (BUSINESSEUROPE) ÜYESİDİR

İstanbul: Meşrutiyet Cad. No: 46 Tepebaşı 34420 İstanbul -Türkiye
Ankara: İnan Cad. No:39/4 Gaziosmanpaşa 06700 Ankara- Türkiye
Brüksel: 13. Avenue des Gaulois, 1040 Brussels-Belgium
Washington D.C.: 1250 24th Street, N.W., Suite Nr. 300, Washington D.C.20037-USA
Berlin: Märkisches Ufer, 28 Berlin 10179 Germany
Paris: 33, Rue de Galilée 75116 Paris France

Tel: +90 (212) 249 19 29
Tel: +90 (312) 468 10 11
Tel: +32 (2) 736 40 47
Tel: +1(202) 776 77 70
Tel: +49 (30) 288 786 300
Tel: +33 (1) 44 43 55 35
www.tusiad.org

Faks: +90 212 249 13 50
Faks: +90 (312) 428 86 76
Faks: +32 (2) 736 3993
Faks: +1 (202) 776 77 71
Faks: +49(30) 288 786 399
Faks: +33 (1) 44 43 55 46

e-mail: tusiad@tusiad.org
e-mail: ankoffice@tusiad.org
e-mail: bxloffice@tusiad.org
e-mail: usoffice@tusiad.us
e-mail: berlinoffice@tusiad.org
e-mail: parisoffice@tusiad.org

Sayın Bakanım, Değerli Katılımcılar,

TÜRKONFED ile birlikte gerçekleştirdiğimiz “Bölgesel Gelişme ve İş Dünyasının Rolü” toplantılarımızın üçüncüsünde bugün Elazığ’da sizlerle birlikte olmaktan büyük mutluluk duyuyorum.

Türkiye’nin birçok yerine gidiyoruz, ama ben her Doğu’ya, her Güneydoğu’ya geldiğimde ayrı bir heyecan duyuyorum. Bu topraklarda farklı bir enerji var. Ama bu topraklardaki heyecanın ve enerjinin önünde de, maalesef buraların gelişmesini engelleyen çok ciddi sorunlarla da karşı karşıyayız. Terör ve güvenlik sorunu çok önemli bir sorun ve yatırımların da önünde ciddi bir engel teşkil ediyor. Ama bunun sona ermesi bizim için çok önemli. Zira Doğu potansiyelini gerçekleştiremezse, Batı’nın ileri gitmesi diye bir şey söz konusu değil. Türkiye hep beraber kalkınmak zorunda, hep beraber yürümek zorunda. Ve adil paylaşım hepimizin önceliği olmalı. O nedenle, bu bölgedeki güvenlik sorununun ve Kürt sorununun çözülmesi, bölgenin barışa kavuşması bizim için büyük önem taşıyor. Bununla birlikte bir takım eksik altyapı yatırımlarının yerine getirilmesi, vergi teşvik sisteminin tekrar gözden geçirilmesi ve yatırım ortamının daha elverişli hale getirilmesi en az bu bölgenin insanı için olduğu kadar, bizler için ve bütün Türkiye için çok önemli.

Aslında buradan şu noktaya gelmek istiyorum. Belki de devlet ve vatandaş arasındaki ilişkinin yeniden düzenlenmesinden bahsediyoruz. Bu bölge bugünlere kadar çok çeşitli sorunlar yaşadığına, bunun en başında aslında devletin vatandaşa, vatandaşın devlete bakışında bir problem de aramak lazım.

İster evet demiş olsun ister hayır, toplumun tüm kesimlerinin 1982 Anayasasının değiştirilmesi yönündeki talebini açıkça ortaya koyduğu bir referandum sürecini geride bıraktık. 1982 Anayasası son 30 yılda Türkiye’nin doğrudan veya dolaylı gelişimini engelleyen en önemli unsur olarak karşımıza çıktı. Bugün, önümüzde üzerine gidilmesi ve çözülmesi gereken iki mesele var: Birincisi; yeni Anayasanın, yani vatandaşı devletin önüne koyan, vatandaşı devletten koruyan Anayasanın geniş katılımı ve toplumsal mutabakat sağlanarak hazırlanması. İkincisi; Kürt meselesinin çözümüyle ilgili yaratıcı, yapıcı ve birleştirici yaklaşımlar. Aslında Yeni Anayasa’nın, yapılış süreci ve yöntemi de bu derin soruna ilaç olabileceği özelliği taşıyor. Referandum sürecinde yaşanan kutuplaşmanın geçmişte kaldığını ümit ediyoruz. Yeni Anayasa için uzlaşmacı, hoşgörülü ve farklı görüşlerin ortak noktalarda buluşabildiği bir zemini oluşturmamız gerekiyor. Yeni sosyal sözleşmemizi mutlaka toplumun her kesiminde geniş bir mutabakata dayandırmamız şart.

Demokrasi açığımızı kapatmadıkça, toplumsal barışı sağlamadıkça enerjimizi, kaynaklarımızı 21.yüzyılın ekonomik, siyasal ve sosyal anlamda gelişmiş bir toplumu olmak için harcayamıyoruz. İki adım attıkça, bir adım geriye çekiliyoruz; düşük demokrasi standardı, potansiyel büyüme ve gelişme arzumuzu sınırlıyor.

Bireysel özgürlüklerin eşit vatandaşlık çerçevesinde güvence altına alındığı, toplumsal barışın sağlandığı bir toplumla, ülkemizi dünyanın ileri ülkelerinden haline getirebiliriz. Bugün, ilerleyebilmenin temelinde, bilim, teknoloji, yenilikçilik ve nitelikli eğitim bulunuyor. Ancak huzurlu ve toplumsal barışın sağlandığı bir ortam, bu şartları bize sağlayabiliyor.

Değerli Katılımcılar,

Referandumun hemen ardından açıkladığımız gibi, tarihsel olarak Türkiye'nin 3 bölene olarak ifade edebileceğimiz, din ve vicdan özgürlüğü, kimlikler meselesi ve kuvvetler ayrılığını 3 birleştiren haline getiren yeni bir anayasa beklentimiz var. Bu 3 konu aslında darbe anayasalarından üzerimize yıkılmış ve derinleşmiş sorun alanları. Bunları ancak ve ancak konuşarak, birbirimizi anlayarak, birbirimizin hak ve özgürlüklerine saygı duyarak çözebiliriz. Ötekileştirme, hor görme, toplumu kamplara bölme, kendinden olmayanları dışlama, hatta haritaları boyama ancak kendini geliştirememiş, ilkel toplumların ve çözüm değil, kavgayla beslenenlerin seçeceği yollardır.

21.yüzyıl Türkiye'sine yakışan Anayasanın yenilikçi, bireyi merkeze alan, vatandaşlarıyla iletişimi yüksek ve elbette hazırlanmış şekliyle katılımcı bir yapısı olması gerekir. Bu nedenle TÜSİAD olarak, yukarıda belirttiğim "3 bölen" konusuna iki konu daha ekledik. Anayasanın yapılış yöntemini ve temel ilke ve kurumları. Bu 5 temel konuyu farklı taraf ve görüşlerin bir araya geldiği, özgürce fikir ve değerlendirmelerini ortaya koyduğu ve toplumu besleyecek tartışma platformlarında ele almak, bizi, birbirine bağırın ve birbirini yok sayan değil, birbirini dinleyen ve anlayan Türkiye'ye ve o Türkiye'nin yeni, sivil, çağdaş anayasasına ulaştıracaktır. Artık ne seçkin bir azınlığın, ne de salt çoğunluğun hakim olduğu değil, çoğulculuk anlayışıyla her kesim ve düşüncenin temsil edildiği, ama kontrol denge mekanizmalarıyla yargı bağımsızlığı ve tarafsızlığının sağlandığı, yasamanın çözüm ürettiği, yürütmenin de vatandaşına hesap verdiği bir sistem bekliyoruz.

Bireyin, toplumsal sorunların çözümüne katkı sağlamasının en önemli araçlarından birisi sivil toplum örgütleridir. TÜSİAD olarak 40. Yılıımızı kutlamaya hazırlandığımız bu günlerde, 40 yıldır, ülkenin gelişimi, kalkınması yönünde çalışmalar yürüten, toplumsal sorunlarına yönelik çözüm önerileri geliştiren, ülkemizin en köklü bağımsız ve gönüllü iş dünyası temsil örgütlerinden biri olarak sivil toplumun gücüne en fazla inananlardanız.

Türkiye'nin ekonomik ve sosyal gelişimi için iş dünyasının bağımsız ve gönüllü temsil kuruluşlarının ülkede karar alma, politika ve siyaset üretme süreçlerinde yer alması gerektiğine yürekten inanıyoruz. Bu kuruluşların örgütlü, bilinçli ve katılımcı bir toplum oluşturulmasında öncülük üstlendiklerini düşünüyoruz.

Sivil toplum kuruluşları, gelişmiş demokrasinin en önemli araçlarından biri. Onların önemi ve etkinliklerinin kaynağı, objektif kriterler çerçevesinde, görüşlerini yetkili mercilere iletmeleri, gerektiğinde yapıcı eleştirilerini bir baskıya maruz kalmadan açıkça ortaya koymalarıdır. Sivil toplum kuruluşlarına bu özgürlüğü veren ise onların bağımsız ve gönüllü olmalarıdır. Sivil toplumun gönüllü olmasını, idari ve mali yönden bağımsız olmasını, şeffaf, hesap verebilir, siyasi partilere eşit uzaklıkta durabilmesini aramamız gerekiyor. Ancak bu yapıdaki bir sivil toplum örgütü, sürdürülebilir gerçek bir temsil niteliği taşıyabilir, katılımcı demokrasi açısından etkili olabilir ve o ölçüde de özel amaç ve hedeflerine ulaşabilir.

TÜSİAD olarak, 1990'ların başından itibaren ülkemizin dört bir yanındaki pek çok SİAD ile işbirliği içindeyiz. Güçlü bir girişimci sınıfı, devletin toplumu ezmemesi için gerekli bir şarttır. Güneydoğulu sanayiciler seslerini ilk kez TÜSİAD çatısı altında ulusal düzeyde duyurabildiler. ElazığSİAD da bu yola çıktığımızda yanımızda olan SİAD'larımızdan biridir. Bugün, TÜRKONFED çatısı altında birleşen, bağımsız ve gönüllü SİAD'ların oluşumuna, gelişimine ve

örgütlenmesine her zaman çok büyük destek verdik. TÜRKONFED'in tüm bölgesel federasyonlarına üye olarak, ülkenin dört bir yanındaki iş insanları ile işbirliği yapıyoruz. İstihdam yaratmadığımız tek bir ilimiz bile yok. Bu istihdamı da daha da artırmak istiyoruz. Ülkemizin kalkınması, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması, büyümeden toplumun her kesiminin dengeli olarak pay alması yönünde çalışma ve önerilerimizi sürekli olarak kamuoyu ile paylaşıyoruz.

Toplumun her kesimi "bizim" ve "onların" şeklinde ayrıştırılamaz. Sermaye taraflara bölünemez. İş dünyası olarak hepimiz, hiçbir coğrafi farklılık gözetmeden, bu ülkenin gelişimi, kalkınması yolunda, katma değeri daha yüksek, daha fazla istihdam yaratan, daha rekabetçi bir ekonomiye sahip olmak için çalışıyoruz. Hepimiz bu ülkenin sermayesiyiz. Ülkemiz geliştikçe biz daha çok geliştireceğiz, bizler geliştikçe bu ülke daha fazla ilerleyecek.

Değerli Misafirler, Değerli Girişimciler,

İş yapmanın evrensel ölçütleri vardır, gereklilikleri vardır, sorumlulukları vardır. Çoğulcu demokrasi zemininde ve rekabetçi piyasa ekonomisinde bu değerlerden uzaklaşırsak dünya ile rekabet edemeyiz. Rekabet ortamını sağlamak devletin, rekabet etmek ise bizim işimiz. Bu iş bölümü iyi yapılırsa huzurla ve gelişerek yola devam etmek mümkün. Demokratikleşme ve kalkınma projeleri, ancak toplumda, "kimin için demokrasi değil, herkes için demokrasi"; "kimin için kalkınma değil, herkes için kalkınma" dediğimiz ortamlarda zemin bulur, başarı kazanır.

Değerli Katılımcılar,

Son büyüme rakamlarının beklenenin üstünde gelmesi hepimiz için sevindirici. TÜSİAD olarak yüzde 5 civarında öngördüğümüz 2010 büyüme tahminimizi yüzde 7'ye revize ettik. Bununla birlikte, iş dünyası olarak, sürdürülebilir büyüme için bir politika çıpası niteliğindeki Orta Vadeli Program'ın disiplin içinde yürütülmesi ve artan ithalat talebine bağlı olarak cari işlemler açığı ve finansmanın kompozisyonuna ilişkin kırılganlıkların dikkatle izlenmesi gerekiyor.

Dünya geneline baktığımızda çıkış yavaş. Ancak ikinci büyük bir dip konusunda ihtiyatlı olmakla beraber kötümser değiliz. Ayrıca Türkiye'nin kırılganlıklarının da önemli ölçüde azaldığını düşünüyoruz. Bu dönemi makro dengelerimizi gözetererek, Türkiye'nin rekabetçi gücünü artırarak mikro reformlara eğilmek için ideal bir zaman olduğunu düşünüyoruz.

Bir başka nokta, büyümeden toplumun tümünün yararlanmasıdır. Ancak o zaman büyüme kalkınmaya dönüşmüş olabiliyor. Bu sebeple, bireysel gelir dağılımı çarpıklıklarının giderilmesi yanında, bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılması da en önemli gördüğümüz sorunlardan biri. Bu sorun, eğitimden sağlığa, yatırımlardan kentsel planlamaya ve ekonomik politikalara kadar farklı pek çok politikanın, yerel dinamikleri de planlama ve uygulamaya katarak çözülebilir.

Mevcut yapıları kamu ağırlıklı olmasına rağmen, önümüzdeki dönemde sivil katılımı daha fazla içerecek şekilde değişeceğine inandığımız Kalkınma Ajansları projesini, AB ile de uyumlu bölgesel kalkınma politikaları açısından önemli birer araç olarak görüyoruz. Fırat Kalkınma Ajansının bölge için bu anlamda önemli kazanımlar sağlayacağına inanıyoruz. Bu çerçevede, başta bağımsız ve gönüllü iş dünyası temsil kuruluşlarının, Ajanslara azami katkıyı sağlayacak

şekilde örgütlenmelerinin de bir an önce gerçekleştirilmesini ümit ediyoruz. Örneğin Türkiye’de ihtisaslaşma açısından ilk uygulama olan Elazığ OSB; ihracat limanına uzaklığı ve limana ulaşım ve taşıma maliyetlerinin pahalılığı nedeniyle potansiyelini gerçekleştiremiyor. Bu gibi reel sorunlarda, iş dünyasının kalkınma ajanslarında temsilinin gerçekçi uygulamalara öncülük edeceğine inanıyoruz.

TÜRKONFED’in, iş dünyasının karar alma süreçlerine katılımı açısından Türkiye’nin tüm bölgelerinde işbirliklerini güçlendirmesi, idari kapasitesini geliştirmesi ve bu süreçte yerel iş dünyası örgütlerinin oluşturulması ve geliştirilmesi yönündeki çalışmasını çok önemsiyor ve destekliyoruz.

TÜRKONFED, katılımcı, bölge sorunlarının çözümüne katkı sağlayabilen, yerel dinamikler ve bölgesel kalkınma ajansları ile tutarlı bir yeniden yapılanma amaçlamaktadır. Bu yapı, katılımcılık ilkesinin yerelde en etkin şekilde hayata geçmesi açısından faydalı olacaktır. Bu kapsamda, TRB1 bölgesindeki, yani Elazığ, Malatya, Bingöl ve Tunceli’yi içeren Düzey 2 istatistikî bölgesindeki bağımsız ve gönüllü iş dünyası temsil örgütlerinin, TÜRKONFED çatısı altında federasyonlar olarak örgütlenmelerinin bölgenin gelişim politikalarına çok daha etkili, koordineli bir şekilde katkı sağlanması açısından büyük önem taşıdığını düşünüyoruz.

İş dünyası olarak ülkenin gelişimi ve kalkınması yolunda üzerimize düşen sorumluluğu her zaman yerine getirmeye çalışacağımızı tekrar belirtmek isterim. Daha demokratik, daha rekabetçi ve gelirini daha adil paylaşan bir ülke için hep birlikte çalışmaya devam edeceğiz. Hepinize saygılarımı sunuyorum.